

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 05.06.2024
alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2025)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lausunto vesienhoidon keskeisistä kysymyksistä ja työohjelmasta 2028-2033

TRE:6117/11.01.02/2023

Lisätietoja päätöksestä

Johdon assistentti Katri Naulo, puh. 040 801 6003, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristöpäällikkö Kati Skippari puh. 050 521 5198, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle annetaan päätöksessä mainittu lausunto.

Perustelut

Etelä-Pohjanmaan ELY pyytää Tampereen kaupungin lausuntoa vesienhoidon keskeisistä kysymyksestä ja työohjelmasta 15.6.2024 mennessä.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa säädetään vesienhoitosuunnitelmien laatimisesta kaikille Suomen vesienhoitoalueille. Vesienhoitosuunnitelmissa määritellään tavoitteet ja toimenpiteet seuraavan kuuden vuoden aikana tehtävälle vesienhoitotyölle. Vesienhoitosuunnitelmat vuosille 2022–2027 hyväksyttiin valtioneuvostossa 2021. Nyt ne tarkistetaan koskemaan vuosia 2028–2033. Valmistelua varten on laadittu vesienhoitoalueittain asiakirjat, joissa käsitellään vesienhoidon keskeisiä kysymyksiä ja suunnittelun työohjelmaa sekä SOVA-lain mukaisen ympäristövaikutusten arvioinnin aloittamista ja toteuttamista.

Keskeiset kysymykset on jaettu neljään pääteemaan:

Vesienhoidon toimenpiteiden toteutuksen tehostaminen ja kohdentaminen

Valuma-aluelähtöinen vesien ja kuormituksen hallinta muuttuvassa ilmastossa

Vaellusesteiden poistaminen ja vesielinympäristöjen kunnostaminen

Yhteistyön lisääminen ja edistäminen vesienhoidossa

Tampereen kaupungin hallintosäännön 35 §:n mukaan apulaispormestari päättää johtamiensa lautakuntien osalta lausunnon antamisesta muissa kuin muutoksenhakuun liittyvissä asioissa tai lainsäädännön mukaan viranomaiselle kuuluvissa lupa- ja valvonta-asioissa.

Lausunnot

Tampereen kaupungin lausunto:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Keskeisissä kysymyksissä esille nostetut pääteemat ovat hyviä. Pääteemojen tausta-aineistoissa on esitetty laajasti tärkeitä lähtökohtia seuraavan suunnittelukauden aikana tehtävälle vesienhoitotyölle.

Vaikuttavuuden arvioinnissa ja toimenpiteiden oikein kohdentamisessa laadukkaan seurantatiedon saaminen on keskeinen kysymys. Nykyistä rahoitusta ei tule ainakaan heikentää. Hankkeisiin tulee aina sisällyttää ja edellyttää vaikutusten seuranta ja rahoitukseen tulee hyväksyä seurantakustannuksia, mikäli hankeaika mahdollistaa järkevän seurannan. Vesistöjen ekologisen tilan seurantaan, sekä pitkäkestoiseen perusseurantaan että lyhyempikestoisten hankkeiden ym. seurantaan, tulee panostaa enemmän. Vesistöjen luonnon monimuotoisuuden seuranta ja sen huomiointia hankkeissa sekä ylipäätään sen merkityksen ja arvon korostamista kaikessa toiminnassa on syytä lisätä.

Pohjavesi-pintavesiyhteyden esille nostaminen on hyvä ja tärkeä asia, ja tämä ei aiemmin vesienhoidon suunnittelussa ole selkeästi ollut esillä.

Kasvukaupunkina Tampere toivoisi, että olisi hyvä, jos olisi saatavilla kokonaisvaltainen opas ohjaamaan/neuvomaan erityisesti kasvupainealueilla sijaitsevien pohjavesien suojelua. Siinä käsiteltäisiin, että mitä asioita kaupunki/kunta voi viedä eteenpäin ja mitkä asiat vaativat yhteistyötä sekä annettaisiin ohjeita seurantaan (mm. pohjaveden muodostumiseen vaikuttavat tekijät, joihin voidaan esim. maankäytöllä vaikuttaa, esim. viherpeitteisyyden/maanpinnan läpäisevyyden seuranta).

Viranomaistoimintojen ohjaus ja eri toimintojen yhteissovittaminen on nostettu tärkeäksi osaksi vesienhoidon toimeenpanoa. Viranomaistoimintojen osalta maankäytön suunnittelulla kaikilla kaavatasoilla on keskeinen rooli erilaisten maankäyttömuutosten sekä ilmastonmuutoksen aiheuttaman vesistövaikutusten vähentämiseksi. Valuma-alueiden ulottuessa yleensä yli kuntarajojen maakuntatason ohjauksella on suuri merkitys. Vesistöjen painoarvoa tulee jatkossa korostaa maakuntakaavan laadinnassa sekä vesiensuojelun että luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

”Vaellusesteiden poistaminen ja vesielinympäristöjen kunnostaminen” teeman alla on nostettu aiheellisesti esiin suuri tarve muokattujen virtavesien elinympäristökunnostuksiin sekä tarve uhanalaisten lajien (mm. ankerias, taimen, meriharjus, vaellussiika, karisiika, jokihelmisimpukka) elinympäristöjen säilyttämiseen ja lisäämiseen. Vaellusesteitä todetaan olevan edelleen paljon. Tampereen kaupunki on kartoittanut alueellaan olevien virtavesien vaellusesteitä, käynnistänyt elinympäristökunnostuksia ja poistanut pieniä vaellusesteitä. Tampere on sitoutunut jatkamaan kunnostustyötä pitkäjänteisesti, mutta virtavesikunnostuksien toteutus rakennetusta ympäristöstä on haastavaa ja kallista. Näin ollen riittävän lisärahoituksen turvaaminen tulevalla

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2025) 05.06.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

vesienhoitokaudella on oleellista, jotta pystytään toteuttamaan vaikuttavuudeltaan suurempiakin kohteita. Myös vuoropuhelu ELY-keskuksen kanssa toimenpiteiden kohdistamisesta vesienhoidon kannalta merkittävimpiin kohteisiin on tärkeää.

Kokemäenjoen reittiä on tarpeen kunnostaa, jotta mahdollistetaan kalaston ja muun eliöstön kulku vesireitillä merialueelle asti. Kunnostuksen edistämiseen tarvitaan ylikunnallinen toimija koordinoimaan työtä ja keskustelemaan sidosryhmien kanssa. Alueen ELY-keskukset voisivat luontevasti toimia tällaisessa roolissa. Vesireitin kunnostusta olisi hyvä viedä eteenpäin osana seuraavan suunnittelukauden vesienhoitotyötä.

Erittymisen tärkeää on keskittyä mahdollisimman vaikuttaviin toimenpiteisiin ja hyödyntää hankkeiden toteuttamisessa ja vaikuttavuuden arvioinnissa tutkimustietoa. Tutkimusyhteistyötä kuntien, valtion tutkimuslaitosten, ELY-keskusten, oppilaitosten ja muiden tutkimusta tekevien tahojen sekä yritysten kesken olisi syytä lisätä etenkin mahdollisen rahoitustilanteen heikentymisen vuoksi. Eri tahoille tulisi luoda foorumeita tutkimus- ym. hankkeiden alkuvaiheessa. Tämä lisäisi tavoitteisiin sitoutumista sekä toisi rahoitukseen laajempaa pohjaa.

Ilmastomuutoksen huomiointi ja siihen sopeutuminen ovat aiemminkin suunnittelukausilla olleet painopisteinä ja niiden tulee edelleen olla olennainen osa kaikkea vesienhoidon suunnittelua.

Tiedoksi

Etelä-Pohjanmaan Ely-keskus, Kati Skippari, Kari Kankaala, Pia Hastio

Allekirjoitus

Apulaispormestari Pekka Salmi

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 05.06.2024
alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2025)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§ 19

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)